

Sygn. akt VIII RC 412/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 9 września 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Pękała

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Pres

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2016 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniego M. B.

przeciwko I. M.

o ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane

1. ustala, że I. M. ur. (...), PESEL: (...),

z zawodu mgr bankowości i finansów oraz inż. transportu, zam. S., jest ojcem małoletniego M. B., syna J. B., ur. (...) w S. (nr aktu urodzenia USC w S.: (...));

2. nadaje małoletniemu powodowi nazwisko: (...);

3. zasądza od pozwanego I. M. na rzecz małoletniego powoda M. M. (1) rentę alimentacyjną w kwocie po 500 (pięćset) złotych miesięcznie za okres od dnia 15 lipca 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r. i po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, poczynając od dnia 1 kwietnia 2015 r.

z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

z prawem powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego przez pozwanego I. M. na kwoty spełnione na rzecz małoletniego powoda M. M. (1) tytułem alimentów w ramach udzielonego w niniejszej sprawie zabezpieczenia;

4. w pozostałej części powództwo oddala;

5. zasądza od pozwanego I. M. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę (...) (dwa tysiące sto osiemnaście) złotych z tytułu kosztów sądowych;

6. zasądza od pozwanego I. M. na rzecz przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda, J. B., kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych

z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

7. wyrokowi w pkt. 3 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

VIII RC 412/14

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 15 lipca 2014 roku J. B. działająca

w imieniu własnym oraz jako przedstawicielka ustawowa małoletniego M. B. wystąpiła przeciwko I. M. z żądaniem ustalenia, iż jest on ojcem małoletniego powoda, a nadto o dalsze roszczenia z tym związane. Wniosła o pozostawienie dziecku dotychczasowego nazwiska matki, o pozbawienie pozwanego władzy rodzicielskiej nad małoletnim oraz o

zasądzenie od pozwanego na rzecz M. B. alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie, a także zaległych alimentów w łącznej kwocie 18.000 zł za okres od czerwca 2011 roku do czerwca 2014 roku. Zwróciła się także o udzielenie zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego poprzez zobowiązane I. M. do łożenia na rzecz małoletniego powoda co miesiąc kwoty 800 zł.

J. B. wskazała, że pozostawała w związku z pozwanym, nie utrzymując w tym czasie stosunków intymnych z innymi mężczyznami. Kiedy zaszła w ciążę, I. M. sugerował jej usunięcie. Pozwany był wówczas żonaty. Korzystał z pomocy psychologicznej i psychiatrycznej. Przez pewien czas powódka i pozwany zamieszkiwali wspólnie. Po narodzinach dziecka I. M. nie dążył do nawiązania relacji z synem. W okresie od stycznia 2011 roku do maja 2011 roku dobrowolnie łożył na jego rzecz alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie, zaprzestając następnie kontaktów z powodami oraz udzielania im wsparcia finansowego.

W ocenie J. B. koszt zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego kształtuje się na poziomie 1.400 zł miesięcznie. Dziecko cierpi na alergie oraz schorzenia urologiczne i ortopedyczne. Pozwany natomiast z zawodu jest maklerem giełdowym i, zgodnie z własnym oświadczeniem, w czasie związku z powódką uzyskiwał dochód w wysokości 4.500 zł miesięcznie. Nie ponosił ponadto wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania, pokrywał je bowiem jego pracodawca. Utrzymywał też troje dzieci, dbając o wysoki standard ich życia.

W odpowiedzi na pozew I. M. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Zaprzeczył, jakoby był ojcem małoletniego M. B. oraz by nakłaniał powódkę do usunięcia ciąży, a także by leczył się psychiatrycznie. Wyjaśnił, że przez pewien okres łożył dobrowolnie na dziecko, chcąc utrzymać dobre relacje z jego matką. Opisał również swoją sytuację finansową, która uległa pogorszeniu, między innymi w związku z zaciągnięciem kredytu na zaspokojenie potrzeb obojga powodów.

Na wypadek ustalenia, iż pozwany jest ojcem małoletniego powoda, wniósł on o utrzymanie pełni władzy rodzicielskiej, zmianę nazwiska dziecka na (...) oraz o oddalenie żądania dotyczącego zaległych alimentów. Pozwany zadeklarował też uznanie w takiej sytuacji roszczenia alimentacyjnego do kwoty po 300 zł miesięcznie. W piśmie z dnia 24 czerwca 2015 roku skonkretyzował stanowisko, wnosząc o oddalenie żądania dotyczącego bieżących alimentów ponad kwotę 400 zł miesięcznie.

I. M. zwrócił się ponadto o oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia, albowiem powódka sama kwestionowała jego ojcostwo.

W piśmie z dnia 6 października 2014 roku J. B. zaprzeczyła, jakoby informowała pozwanego, iż to nie on jest ojcem małoletniego. Zwróciła uwagę, iż w akcie urodzenia M. B. jako imię ojca widnieje (...). Pozwany w swoim otoczeniu przyznawał się do ojcostwa. Powódka zarzuciła pozwanemu stosowanie wobec niej i dziecka elementów przemocy fizycznej i psychicznej.

W tym samym piśmie J. B. wniosła o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu, który to wniosek został oddalony postanowieniem z dnia 24 października 2014 roku.

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił także wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia. Podstawą tego rozstrzygnięcia był brak uprawdopodobnienia ojcostwa pozwanego, a w konsekwencji istnienia po jego stronie obowiązku alimentacyjnego.

W następstwie przeprowadzenia dowodu z badań genetycznych pozwany zaprzestał kwestionowania swojego ojcostwa, podtrzymując stanowisko co do dalszych żądań strony powodowej. Zadeklarował uiszczanie na rzecz syna kwoty po 300 zł miesięcznie. Zwrócił uwagę, iż nie wykazano niezaspokojonych potrzeb małoletniego za okres wsteczny, co miałyby determinować niezasadność powództwa w tej części. Zaproponował ponadto wspólne wykonywanie władzy rodzicielskiej przez oboje rodziców.

W dniu 5 lutego 2016 roku powódka ponownie zwróciła się o przyznanie jej pomocy prawnej z urzędu. Wniosek został odrzucony na rozprawie w dniu 12 lutego 2016 roku z uwagi na oparcie go na tych samych podstawach, co wniosek uprzednio oddalony.

Powódka w dniu 24 lutego 2016 roku ustanowiła pełnomocnika z wyboru, zwracając się dodatkowo o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego.

W piśmie z dnia 27 maja 2016 roku ponownie zgłoszony został wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego poprzez zobowiązanie pozwanego dołożenia na rzecz małoletniego powoda kwoty po 800 zł miesięcznie.

Postanowieniem z dnia 30 maja 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie uwzględnił powyższy wniosek do kwoty po 500 zł w skali miesiąca. Strona powodowa zaskarżyła wymienione orzeczenie zażaleniem z dnia 28 czerwca 2016 roku. Sąd Okręgowy w Szczecinie nie przychylił się do stanowiska skarżących, oddalając zażalenie postanowieniem wydanym w dniu 5 sierpnia 2016 roku.

Na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2016 roku pełnomocnik pozwanego zaproponował ugodowe zakończenie sprawy poprzez ustalenie renty alimentacyjnej w wysokości 500 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni M. B. urodzony w dniu (...) jest dzieckiem J. B. i I. M.. Matka powoda z pozwanym związała się pod koniec 2005 r. W końcu 2007 roku para zamieszkała razem w S.

w wynajętym mieszkaniu. Pozwany pozostawał wówczas w związku małżeńskim.

Z małżeństwa posiadał troje dzieci. Żona i dzieci pozwanego mieszkali w Ś.. J. B. początkowo pracowała jako opiekun klienta w Banku (...), gdzie zarabiała około 1700 zł w skali miesiąca. Posiadała także pieniądze otrzymane w drodze darowizny od matki w kwocie 9000 zł. Ponadto inwestowała na giełdzie. W sierpniu 2008 roku powódka wraz z synem wyprowadziła się z mieszkania, w którym mieszkała wspólnie z synem i pozwanym. Wyprowadzka była poprzedzona kłótniami i konfliktami z ojcem małoletniego powoda. J. B. po wyprowadzce zamieszkała z synem w Ś. u swego byłego męża. Tam powodowie zamieszkiwali do kwietnia lub maja 2009 roku. Następnie powódka z małoletnim M. wyprowadziła się do swojej matki do N., po czym zamieszkała z dzieckiem w lokalu odziedziczonym po babci, także w N.. W tamtym okresie J. B. podejmowała prace dorywcze takie jak sprzątanie, zbiór owoców, wyrób ozdób kwiatowych. Z tytułu tych prac uzyskiwała dochodów na poziomie około 900 - 1000 zł miesięcznie. Pozwany z synem utrzymywał sporadyczny kontakt. Na dzieckołożył po 500 zł miesięcznie. W 2008 roku małoletni wraz z rodzicami przez około 2 tygodnie przebywał w M. u brata pozwanego, a latem 2009 roku przez kilka dni we W. u rodziców pozwanego. W dniu 6 lutego 2011 roku matka powoda i pozwany podpisali porozumienie odnośnie sprawowania pieczy nad małoletnim M. B. i utrzymywania przez niego kontaktów z ojcem. Dnia 1 lipca 2011 roku powyższą umowę J. B. wypowiedziała pozwanemu z uwagi na to, że niełożył on na dziecko i nie spotykał się z nim.

Od 1 września 2015 roku matka powoda została zatrudniona na stażu jako asystentka stomatologiczna z wynagrodzeniem około 997 zł miesięcznie. Staż trwał do grudnia 2015 r. Wcześniej była zarejestrowana jako bezrobotna. Pobierała zasiłek na dziecko w kwocie 106 zł miesięcznie, dodatek do zasiłku rodzinnego w kwocie po 170 zł miesięcznie, a także dodatki jednorazowe np. dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w kwocie 100 zł. J. B. korzystała również z pomocy finansowej rodziny, przyjaciół oraz byłego męża, u którego czasowo mieszkała wspólnie z dzieckiem. Osiągała także zyski z tytułu inwestycji giełdowych, na które przeznaczyła w przeszłości sumę 20.000 zł. Aktualnie kobieta utrzymuje się z prac dorywczych i jest zarejestrowana jako bezrobotna. Z tytułu prac dorywczych zarabia około 900 zł w skali miesiąca. Otrzymuje też zasiłek w kwocie 1150 zł miesięcznie. Ponadto od miesiąca kwietnia otrzymuje 500 zł miesięcznie z tytułu programu 500 plus.

- odpis zupełny aktu urodzenia, k. 53

- pisemna opinia z zakresu badań genetycznych wraz z protokołem pobrania materiału biologicznego, k. 105 – 109
- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151
- przesłuchanie matki małoletniego powoda J. B., k. 200 – 201, 354 – 355

Po narodzinach dziecka I. M. nie miał wątpliwości co do swojego ojcostwa. Małoletni M. miał zostać uznany przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w S. i otrzymać nazwisko (...). J. B. chciała jednak, by syn nosił jej nazwisko, przez co nie doszło do uznania. W akcie urodzenia dziecka widnieje imię ojca – I..

Dowód:

- odpis zupełny aktu urodzenia, k. 53
- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151
- zeznania świadka A. S., k. 352-353
- zeznania świadka P. K. – k. 353-354

J. ma ukończone 43 lata, zamieszkuje wraz z małoletnim synem i ponosi następujące koszty związane z utrzymaniem mieszkania:

- ok. 340 zł rocznie tytułem podatku od nieruchomości;
- 75 zł miesięcznie tytułem opłaty za prąd;
- 52 zł kwartalnie tytułem opłaty za gaz;
- 89 zł miesięcznie tytułem opłaty za zużycie wody.

Mieszkanie ogrzewane jest węglem i drewnem. J. B. płaci za zakup węgla (1,5 tony na sezon) ok. 1.050 zł, za zakup drewna natomiast średnio 700 zł w sezonie.

Dowód:

- przesłuchanie matki małoletniego powoda J. B., k. 200 – 201, 354 – 355
- kopie faktur i rachunków, k. 258-351
- zeznania świadka A. B., k. 436-437
- decyzja z dnia 29 października 2013 roku, k. 6
- zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy, k. 148
- informacja z Urzędu Skarbowego w G., k. 380-381

Pozwany ma ukończone 48 lat. Legitymuje się wyższym wykształceniem i jest zatrudniony na stanowisku dyrektora oddziału (...) Banku (...) S.A. za wynagrodzeniem 6.000 zł brutto miesięcznie. W latach 2008-2010 jego rodzina żyła na wysokim poziomie, co później uległo zmianie. W okresie od 1 lipca 2014 roku do 31 marca 2015 roku otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 4.800 zł brutto miesięcznie powiększane o premię uzależnioną od wypracowanego zysku. Od lipca 2014 r. do marca 2015 r. pozwany uzyskiwał wynagrodzenie niższe o około 20 % i w związku z tym jego dochód wynosił 3200 zł miesięcznie. Od 2013 roku posiada samochód marki V. (...) (rocznik 2001) zakupiony za sumę 8.500 zł. Jest współwłaścicielem mieszkania zajmowanego przez jego byłą żonę oraz dzieci

z pierwszego małżeństwa. Lokal został nabyty na kredyt, który obecnie jest spłacany przez I. M. i B. M. po 280 zł miesięcznie przez każde z nich. Pozwany dysponuje także otrzymaną w drodze darowizny nieruchomością rolną położoną we wsi L. w województwie (...) o powierzchni 1,44 ha. Jej wartość jest szacowana na kwotę 10.000 zł.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151
- zaświadczenie o zatrudnieniu wraz z odpisem listy płac, k. 30 – 37, 126 – 131
- zaświadczenie o zarobkach, k. 43, 79
- informacja z Urzędu Skarbowego w Ś., k. 367-369

I. M. zamieszkuje wraz z obecną małżonką i jej córką w mieszkaniu, które wynajmuje dla niego zakład pracy. Nie ponosi kosztów wynajmu tego mieszkania, natomiast tytułem opłaty za czynsz płaci ok. 500 zł miesięcznie. Dodatkowo tytułem opłaty za prąd uiszcza ok. 100 zł miesięcznie, a tytułem opłaty za Internet - 80 zł miesięcznie. Ponadto spłaca dwa kredyty konsolidacyjne, co wiąże się z wydatkiem na poziomie ok 850 zł w skali miesiąca.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151
- harmonogram spłat rat kredytu, k. 164 – 178

Obecna żona I. M. jest nauczycielem wychowania przedszkolnego, osiągając z tego tytułu dochód w wysokości ok. 2.000 zł netto miesięcznie. Otrzymuje ponadto co miesiąc kwotę 700 zł tytułem alimentów na córkę.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151

Wyrokiem z dnia 17 października 2011 roku, wydanym w postępowaniu o sygn. akt X RC 702/11, Sąd Okręgowy w Szczecinie rozwiązał przez rozwód związek małżeński I. M. i B. M. – z winy I. M.. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi M. i A. sąd powierzył B. M. i ograniczył władzę rodzicielską ojca do współdecydowania o istotnych sprawach dzieci. Dodatkowo sąd zasądził od I. M. alimenty w kwocie po 600 zł na rzecz każdego z dzieci.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151
- wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 października 2011 roku o sygn. akt X RC 702/11, k. 44

I. M. ze związku z B. M. posiada troje dzieci w wieku 24, 18 i 12 lat. Na utrzymanie dwojga z nich łoży po 600 zł miesięcznie.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151
- potwierdzenie dokonania przelewu, k. 162

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III Nsm 322/14 Sąd Rejonowy w Świnoujściu powierzył obojgu rodzicom wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi M. M. (3) i A. M., ustalając jednocześnie ich miejsce pobytu przy matce B. M..

Dowód:

- postanowienie Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 17 listopada 2014 roku, o sygn. akt III Nsm 322/14, k. 161

Pozwany w okresie od maja 2008 r. do kwietnia 2011 r. łożył na utrzymanie M. B. po 500 zł miesięcznie. Zaprzestał, dając wiarę J. B., która zaczęła kwestionować jego ojcostwo. Takie postępowanie ze strony matki małoletniego skutkowało również rezygnacją z utrzymywania kontaktów z synem przez I. M.. Po otrzymaniu w marcu 2015 roku wyników badań genetycznych pozwany ponownie zaczął przekazywać środki na rzecz dziecka; po 300 zł miesięcznie, oraz starał się o nawiązanie z małoletnim relacji rodzicielskich.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego I. M., k. 80 – 81, 150 – 151

- przesłuchanie matki małoletniego powoda J. B., k. 200 – 201, 354 – 355

- zeznania świadka P. K. – k. 353-354

- zeznania świadka A. S., k. 352-353

- potwierdzenie dokonania przelewu, k. 163

- porozumienie, k. 198 – 199

- dokumentacja fotograficzna, k.418-434

I. M. korzystał z pomocy psychologicznej. Leczenie dotyczyło korygowania błędnych schematów poznawczych. Pozwany konsultował ponadto z terapeutą swoje postępowanie względem M. B. i jego matki.

Dowód:

- przesłuchanie matki małoletniego powoda J. B., k. 200 – 201, 354 – 355

- zeznania świadka A. S., k. 352-353

- zeznania świadka A. B., k. 436-437

W okresie od 28 listopada 2015 roku do 25 kwietnia 2016 roku pozwany odbył szkolenie dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w S..

Dowód:

- zaświadczenie kwalifikacyjne, k. 416

- świadectwo ukończenia szkolenia, k. 417

M. B. ma ukończone 8 lat i jest uczniem szkoły podstawowej. Cierpi z powodu alergii. Zakup leków (nie tylko z tego tytułu) to wydatek miesięczny rzędu 70 zł. Małoletni pasjonuje się futbolem, chodzi na zajęcia z ceramiką i z gry na gitarze. Koszt tych zajęć to ok. 50 zł za naukę gry na gitarze, 50 zł za ceramikę oraz 100 zł za zajęcia piłki nożnej w skali miesiąca. Dziecko ma trudności w nauce języka obcego, jednak jego matki nie stać na sfinansowanie dodatkowych zajęć.

Dowód:

- przesłuchanie matki małoletniego powoda J. B., k. 200 – 201, 354 – 355

- zeznania świadka A. B., k. 436-437

- kopie faktur i rachunków, k. 258-351

Matka M. B. deklaruje, że przeznaczą po 200 zł miesięcznie na kosmetyki i zakup odzieży oraz obuwia dla syna. Obiady w szkole kosztują po 120 zł miesięcznie, zaś pozostałe wydatki związane z wyżywieniem małoletniego wynoszą 300 zł w skali miesiąca. Miesięczny koszt dojazdów do szkoły i na pozostałe zajęcia zamyka się w kwocie 200 zł miesięcznie. Koszt zakupu materiałów dydaktycznych to 70 zł miesięcznie, usługi fryzjerskie dla dziecka – 20 zł co miesiąc, natomiast wydatki związane z czasem wolnym, rozrywkami oraz zakupem zabawek to 150 zł miesięcznie. M. B. posiada kota, co wiąże się z miesięcznymi wydatkami na poziomie 150 zł oraz rocznymi kosztami opieki weterynaryjnej w kwocie 500 zł.

Dowód:

- kopie faktur i rachunków, k. 258-351

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o uzyskane w toku postępowania dokumenty urzędowe i prywatne, opinię biegłych z zakresu genetyki oraz – w pewnym zakresie – dowody osobowe. Wiarygodność dowodów z dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron; sąd nie znalazł także podstaw do podważania ich mocy z urzędu. Badania genetyczne zostały z kolei przeprowadzone przez wyspecjalizowanych biegłych. Prawdliwość pobrania materiału porównawczego i metodologia badań nie budziły wątpliwości. Wnioski opinii zostały uwzględnione przez pozwanego jeszcze w trakcie procesu.

W odniesieniu do zeznań świadków należy zauważyć, iż ich relacje dotyczyły kwestii mających dla istoty sprawy pomocnicze znaczenie. Nadto podnosili okoliczności, o których częściowo dowiedzieli się bezpośrednio od zainteresowanych stron. Weryfikacja tej części zeznań wymagała zatem dokonania pierwotnego wartościowania dowodu z przesłuchania stron.

Zarówno I. M. jak i J. B. różnili się w sposobie przedstawienia poszczególnych wydarzeń. Odmienności sprowadzały się jednak głównie do faktów pobocznych, a nadto do zagadnień podlegających ocenie prawnej. Ujawnione rozbieżności skutkowały w konsekwencji poczynieniem ustaleń z uwzględnieniem całokształtu materiału dowodowego oraz koncentracją na kwestiach relewantnych dla końcowego rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w zakresie ustalenia ojcostwa oparte zostało na treści art. 85 § 1 k.r. i o. i okazało się uzasadnione. Zgodnie z treścią powołanego przepisu domniemywa się, że ojcem dziecka jest ten, kto obcował z matką dziecka nie dawniej niż w trzechsetnym, a nie później niż w sto osiemdziesiątym pierwszym dniu przed urodzeniem się dziecka.

Z uwagi na obecny stan nauki podstawowym dowodem potwierdzającym pokrewieństwo jest opinia biegłych z zakresu genetyki oparta o przeprowadzone badania DNA. Taki dowód został dopuszczony również w niniejszym postępowaniu, a wnioski z niego płynące miały charakter jednoznaczny. W sprawie nie zaszyły także okoliczności uzasadniające przyjęcie odmiennych ustaleń. W szczególności nie zgłoszono zarzutu, jakoby J. B. w okresie koncepcyjnym utrzymywała stosunki intymne również z innym mężczyzną niż I. M.. Rozstrzygnięcie sądu zawarte w punkcie I części rozstrzygającej wyroku stanowiło zatem logiczną konsekwencję zaistniałych faktów.

Art. 89 § 1 kro stanowi, że jeżeli ojcostwo zostało ustalone przez uznanie, dziecko nosi nazwisko wskazane w zgodnych oświadczeniach rodziców, składanych jednocześnie z oświadczeniami koniecznymi do uznania ojcostwa. Rodzice mogą wskazać nazwisko jednego z nich albo nazwisko utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca dziecka. Jeżeli rodzice nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka, nosi ono nazwisko składające się z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca. Do zmiany nazwiska dziecka, które w chwili uznania już

ukończyło trzynaste lat, jest potrzebna jego zgoda. Norma zawarta w art. 89 § 2 kro nakazuje stosować powyższe uregulowania odpowiednio w razie ustalenia ojcostwa przez sąd.

Każde z rodziców małoletniego M. B. wnioskowało o nadanie dziecku swojego nazwiska. Wobec takich stanowisk nie sposób było uznać, że złożono w tej kwestii zgodne oświadczenia. Tym samym sąd był zobligowany do nadania małoletniemu powodowi nowego nazwiska z zachowaniem reguł opisanych w art. 89 § 1 kro, dołączając do nazwiska matki dziecka (B.) nazwisko nowo ustalonego ojca (M.).

Zgodnie z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres obowiązku alimentacyjnego jest limitowany z jednej strony przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, z drugiej zaś przez majątkowe i zarobkowe możliwości zobowiązanego (por. art. 135 § 1 kro). W myśl art. 135 § 2 kro wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Obowiązek alimentacyjny pozwanego względem małoletniego powoda nie budzi wątpliwości w związku z ustaleniem ojcostwa co do zasady. I. M. jako jeden z rodziców małoletniego M. B. jest zobligowany do łożenia na jego utrzymanie, konkretyzacji wymaga jedynie wysokość adekwatnej renty alimentacyjnej. W tym celu niezbędne jest określenie w pierwszym rzędzie zakresu usprawiedliwionych potrzeb dziecka.

Matka małoletniego powoda zadeklarowała, iż całkowity miesięczny koszt utrzymania syna oscyluje w granicach 1.400 zł miesięcznie. W ocenie Sądu nie dźwignęła jednak ciężaru dowodu, aby wykazać, iż faktycznie tak jest. Zdaniem Sądu średni miesięczny koszt utrzymania powoda wynosi około 1200 zł w skali miesiąca. Do kategorii wydatków zawyżonych przez J. B. należą niewątpliwie miesięczne koszty związane z zakupem kosmetyków i środków czystości (200 zł), odzieży i ubrania (200 zł), zapewnieniem rozrywki i zabawek (150 zł) i materiałów dydaktycznych (70 zł). Przy uwzględnieniu schorzeń alergicznych M. B. wydatki na kosmetyki i środki czystości w ramach normalnego zużycia nie powinny przekraczać kwoty 75 zł w skali miesiąca. Powód nie wymaga również stałej wymiany garderoby, w związku z czym na zakup odzieży i obuwia wystarczająca jest suma 50 zł miesięcznie, co pozwoli także na nabycie ubrań sezonowych. Jako wygórowana jawi się miesięczna suma przeznaczana na rozrywkę małoletniego i zakup zabawek. Kwota 50 zł winna zaspokoić potrzeby dziecka w tym zakresie. Uzasadnienia nie znajdują ponadto wysokie deklarowane koszty zakupu pomocy naukowych. Wydatki tego rodzaju są ponoszone zwykle na początku roku szkolnego, a następnie sporadycznie w razie konieczności uzupełnienia poszczególnych przyborów. Miesięczny koszt z tym związany nie przekracza w zwykłych okolicznościach 20 zł, zaś strona powodowa nie wykazała, aby faktyczne potrzeby małoletniego były większe.

Wyżej wymienione wydatki wymagają uzupełnienia o wydatki mieszkaniowe przypadające na małoletniego powoda (180 zł miesięcznie, co stanowi połowę kwoty uzyskanej po obliczeniach dokonanych w oparciu o wydatki zadeklarowane przez matkę dziecka wynoszących 360 zł w skali miesiąca), koszty wyżywienia (120 zł za zakup obiadów w szkole + 300 zł w pozostałym zakresie), dojazdów (200 zł miesięcznie), leków (70 zł miesięcznie) i fryzjera (20 zł w skali miesiąca). Należy zauważyć, że utrzymanie zwierzęcia domowego nie wiąże się bezpośrednio z utrzymaniem M. B.. Zasadność posiadania kota budzi wątpliwości z racji tendencji uczuleniowych dziecka, a ponadto ogólnej sytuacji materialnej rodziny. Z przytoczonych względów omawiane wydatki nie powinny obciążać I. M. jako stanowiące rezultat samodzielnej decyzji J. B..

Reasumując, całkowity miesięczny koszt utrzymania i wychowania M. B. zamyka się obecnie w kwocie około 1.200 zł, a z uwagi na treść art. 133 § 1 kro należy rozdzielić go na oboje rodziców.

Ustalając wysokość obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem syna Sąd wziął pod uwagę fakt, że małoletni ma prawo do równej stopy życiowej ze swoim zobowiązanym do alimentacji ojcem. I. M. posiada stale, stabilne zatrudnienie, z którego osiąga regularne i relatywnie wysokie dochody. Wprawdzie poza małoletnim powodem

posiada na utrzymaniu jeszcze dwoje dzieci, to jednak z synem nie utrzymuje aktualnie regularnych kontaktów, nie uczestniczy w procesie jego wychowania, a troska o codzienne wychowanie powoda i zaspokojenie jego potrzeb spoczywa na matce dziecka.

Wymaga przy tym podkreślenia, iż matka małoletniego, w ocenie Sądu, nie wykorzystuje swoich możliwości w całości. Utrzymuje się aktualnie ze świadczeń z pomocy społecznej, podczas gdy przed paroma miesiącami była zatrudniona jako asystentka stomatologiczna za wynagrodzeniem około 1.000 zł miesięcznie. Okoliczność, iż obecnie ponownie poszukuje pracy, świadczy o niedostatecznych staraniach na rzecz realizacji przypadającej na nią części obowiązku alimentacyjnego.

Sąd zróżnicował rozmiar obowiązku alimentacyjnego pozwanego, mając na uwadze fakt, że w okresie od lipca 2014 r. do marca 2015 r. uzyskiwał on zarobek w jedynie granicach około 3200 zł miesięcznie.

Zgodnie z art. 837 zd. pierwsze kpc dłużnik może powoływać się na ograniczenie odpowiedzialności tylko wówczas, gdy ograniczenie to zostało zastrzeżone w tytule wykonawczym. W toku niniejszego postępowania zostało wydane postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych polegające na zobowiązaniu pozwanego do uiszczania co miesiąc na rzecz małoletniego powoda kwoty 500 zł. Z istoty zabezpieczenia wynika możliwość zaliczenia go na poczet zasądzonego następnie świadczenia. W celu uniknięcia ryzyka dokonania przez I. M. podwójnej zapłaty z tego samego tytułu, sąd zawarł w punkcie III wyroku odpowiednie zastrzeżenie.

Rozstrzygnięcie dotyczące alimentów odnosi się do stanu od wytoczenia powództwa. Natomiast w myśl art. 137 § 2 kro niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu przed wniesieniem powództwa o alimenty sąd uwzględnia zasądzając odpowiednią sumę pieniężną. W uzasadnionych wypadkach sąd może rozłożyć zasądzone świadczenie na raty. Strona powodowa domagała się zasądzenia w oparciu o przywołany przepis kwoty 18.000 zł, jednak nie wykazała podstawowej przesłanki warunkującej uwzględnienie tego roszczenia, a mianowicie istnienia niezaspokojonych potrzeb małoletniego M. B. sprzed dnia

15 lipca 2014 roku. Skutkowało to oddaleniem powództwa w tym zakresie w punkcie IV części rozstrzygającej wyroku. Omawiane rozstrzygnięcie dotyczy ponadto nieuwzględnionej części żądanych alimentów bieżących.

Marginalnie warto wskazać, iż J. B. mogła ewentualnie domagać się od pozwanego zasądzenia kwoty 18.000 zł na innej podstawie prawnej, a mianowicie art. 140 § 1 kro. Przepis ten stanowi, że osoba, która dostarcza drugiemu środków utrzymania lub wychowania nie będąc do tego zobowiązana albo będąc zobowiązana z tego powodu, że uzyskanie na czas świadczeń alimentacyjnych od osoby zobowiązanej w bliższej lub tej samej kolejności byłoby dla uprawnionego niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami, może żądać zwrotu od osoby, która powinna była te świadczenia spełnić. Powódka była jednak reprezentowana w toku sprawy przez zawodowego pełnomocnika, który podtrzymał w jej imieniu żądanie dotyczące tzw. zaległych alimentów. W tej sytuacji orzeczenie oparte na art. 140 § 1 kro stanowiłoby wyjście ponad żądanie pozwu, w związku z czym sąd nie rozpatrywał niniejszej sprawy z tej perspektywy.

Matka małoletniego powoda domagała się pozbawienia I. M. władzy rodzicielskiej nad synem. Uprawnienie do orzekania w tym przedmiocie zawiera art. 93 § 2 kro stanowiący, że jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd w wyroku ustalającym pochodzenie dziecka może orzec o zawieszeniu, ograniczeniu lub pozbawieniu władzy rodzicielskiej jednego lub obojga rodziców. Przepisy art. 107 i art. 109-111 stosuje się odpowiednio. Sąd nie dopatrył się argumentów, które uzasadniałyby takie orzeczenie. Przesłanki tak dalece idącej ingerencji we władzę rodzicielską zostały określone w art. 111 § 1 kro. Zgodnie z tym przepisem jeżeli władza rodzicielska nie może być wykonywana z powodu trwałej przeszkody albo jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w sposób rażący zaniedbują swe obowiązki względem dziecka, sąd opiekuńczy pozbawi rodziców władzy rodzicielskiej. Pozbawienie władzy rodzicielskiej może być orzeczone także w stosunku do jednego z rodziców.

I. M. przez pewien okres nie interesował się dzieckiem, co wynikało jednak z usprawiedliwionego przekonania, iż nie jest to jego syn. Zanim pojawiły się wątpliwości w tej kwestii angażował się w umiarkowanym stopniu w życie małoletniego, zapewniając mu również wsparcie finansowe. Po uzyskaniu wyników badań genetycznych ponownie

podjął starania zmierzające do zbudowania więzi z M. B. i zaczął dobrowolnie łożyć na jego rzecz. Dla oceny jego kompetencji rodzicielskich nie bez znaczenia pozostaje też ukończenie przez pozwanego szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Wobec postawy I. M. prezentowanej zarówno obecnie, jak i w przeszłości, nie sposób uznać, by dobro dziecka przemawiało także za ograniczeniem pozwanemu władzy rodzicielskiej nad małoletnim M. B.. Wprost przeciwnie – w ocenie sądu zasadnym jest pozostawienie obojgu rodzicom małoletniego powoda pełni władzy rodzicielskiej, albowiem każde z nich angażuje się w jej wykonywanie. Na chwilę obecną brak jest sygnałów, by pozwany zachowywał się wobec syna w sposób nieodpowiedni bądź też nie radził sobie z obowiązkami wynikającymi z wykonywania władzy rodzicielskiej. Choć atrybut ten formalnie mu dotychczas nie przysługiwał, to jednak sprawował pieczę nad dzieckiem i uczestniczył w podejmowaniu decyzji dotyczących jego osoby. Podkreślenia wymaga, iż sam fakt pozostawiania rodziców małoletniego w rozłączeniu nie stanowi aktualnie przesłanki obligatoryjnej ingerencji sądu w zakres władzy rodzicielskiej któregokolwiek z nich.

Art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz.U.2016.623) stanowi, że kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Zgodnie natomiast z treścią art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W myśl art. 100 kpc w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. I. M. przegrał proces w przeważającej części, natomiast strona powodowa była ustawowo zwolniona od kosztów sądowych na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 1 przywołanej ustawy. W konsekwencji pozwany został obciążony wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa z tytułu przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych z zakresu genetyki, a nadto opłatą od pozwu, której nie miała obowiązku uiścić strona powodowa.

Z uwagi na uwzględnienie żądań pozwu w przeważającej części sąd w oparciu o treść art. 100 zd. drugie in principio kpc zasądził od pozwanego na rzecz J. B. kwotę 240 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem wynika z § 6a ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U.2013.490).

Zgodnie z treścią art. 333 § 1 pkt 1 kpc sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty - co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące. Sąd uwzględnił cytowaną regulację, zawierając odpowiednie rozstrzygnięcie w punkcie VII części rozstrzygającej wyroku.